

Olgu tervitatud 1. mai — töötajate rahvusvahelise solidaarsuse päev, kõigi maade tööliste ühtsuse ja vendluse päev!

Kõigi maade proletaarised, ühinege!

Tallinna POLÜTEHNIK

Tallinna Polütehnilise Instituudi parteibüroo, rektoraadi,
ELKNU komitee ja ametiühingukomitee häälekandja

Nr. 13 Pühapäeval, 29. aprillil 1962 XIV aastakäik

NÕUKOGUDE LÄTI ÜLI-
OPILASTE POOLT TERVI-
TAS SÕPRUSNÄDALAST
OSAVÕTJAJD LÄTI RIIKLI-
KU ÜLIKOOI ESINDAJA.

«NEED PUUD JÄÄVAD
SIIA KAUGELE PÕHJAMAA-
LE IGAVESE SÕPRUSE JA
RAHU PANDIKS.» ÜTLES
KONGOLANE CHRISTIAN
ELAMELO.

PILTE RAHVASTE SÕPRUSNÄDALAST JA JUTTU KÜLALISTE PRESSIKONVERENTSILT

On lõppenud sõprusnädal. Viimast korda koguneti TPI peahoonesse, et avaldada pressikonverentsil oma muljeid arvukatest kohtumistest Tallinnas. Meeleolu oli nagu veidi nukravõitugi, sest lahkumine sisaldab eneses alati kergeld kurbuse noote. Kuid see lahkumine polnud mitte alatiseks. Sõprus ei katke, ta viiakse kaasa Moskvasse, Bakuusse, Ašhabadi, Kuanasse ja ka väljaspoole meie maa piire, ta kandub edasi, leiab üha sügavamalt pinda paljude noorte südames. Mälestuseks jäävad kingitused, fotod, aadressid...

Üle kaheksa viieteistkümnest erisugusest rahvusest külalise võttis osa, äsjalõppenud TPI sõprusnädalast. Noormehed ja neiu seitsemest välisriigist ja kaheksast liiduvabariigist.

FASLA ABDELMAŽID ARMAS-
TAS OMA MAAD, OMA
RAHVAST JA TA SOOVIB
NÄHA SEDA VABANA NA-
GU KÕIK ALŽEERLASED.

«Rahu», «Sõprus» — need sõnad kostusid iga esineja kõnes. Kaunase Polütehnilise Instituudi komsomollikomitee sekretär Gediminas Dosinas rääkis, et sõprusnädal oli suurepärase. Kuid kõige toredamad olid kohtumised inimestega. Tallinlased näitasid, et nad oskavad hästi vastu võtta külalisi. Kõikidele jäid unustamatud muljed. Sõprus jääb kestma, teda ei takista kaugused ega vahemaad.

Tribüünile tuli Kongo esindaja, Patrice Lumumba nimelise Rahvaste Sõpruse Ülikooli üliõpilane Christian Elamelo. Juuresolijate pilgud kiindusid noormehe näole. Sümpaatsed näojooned, energiline suu ja tõsised elavad silmad. Ta rääkis prantsuse keeles. Tema tõlgiks oli alžeerlane Fasla Abdelmažid. Kaks Aafrika esindajat kõrvuti ühel tribüünil. Sümbolne tõend selle suure mandri rahvaste ühtsusest. Christian Elamelo tänas lahke küllakutse eest. Ta rääkis, et nad istutasid Tallinnas sõpruse puud, mis jäävad kasvama siia kaugele põhjamaale ka siis, kui nemand, nende istutajad, sõidavad tagasi oma kodumaale. Need

puud jäävad siia sõpruse ja rahu pandiks. Sõpruse, mis kestab igavesti. Külaline Kongost rääkis Tallinna omapärasest arhitektuurist, tema elanike lahkusest. Ta lõpetas sõnadega «Täna me lahkume, kuid me jääme alati kokku, et võidelda rahu ja õnne eest».

Ungarlane Besdan Lajoš õpib Leningradis. Ta ütles, et ta on võtnud osa paljudest kohtumistest nõukogude noortega ja alati on neist jäänud jäänud unustamatud muljed. Külaskäik Tallinna on aga eriline, sest siin kohtusid paljude rahvaste esindajad, selleks, et sõlmida tugevaid sõprussidemeid.

Sügava tõsidusega kuulatakse esinejate südameist tulevaid sõnu. Tugeva aplausiga väljendavad kuulajad oma üksmeelsust. Milleks meile sõda? Me oleme noored, me tahame õppida, ela-

da rahulikku elu. Seda mõtlesid kõik kes viibisid pressikonverentsil, seda mõtlevad sajad tuhanded noored kogu maailmas.

Külaline Vietnamist rääkis ameerika imperialistide kuritegudest tema kodumaal ja rahva kangelaslikust võitlusest vabaduse eest.

Rahu, Jah. Kuid mitte vabaduse hinnaga. Kui alžeeria noormees Fasla Abdelmažid ütles «Elagu rahu kogu maailmas!», siis mõtles ta selle all vaba elu vabas Alžeerias. Temaga ühines ka kuubalane Arnando Peres.

Sõprusnädal on lõppenud, kuid mitte sõprus. Lõppsonas ütles TPI rektor prof. A. Aarna, et külaliste saabumine tõi Tallinna ilusad kevadisid ilmad. See on sümbolne: külalised tõid kaasa päikese ja soojuse, mis jäi meie südamesse. Sõprusnädala päevad olid suurepäraseks päevad.

Eestlased teavad hästi rahvaste sõpruse hinda. 1945. aastal oli Tallinnas sõja tagajärjel purustatud ligi 60% hooneid. Neil rasketel päevadel tulid meile appi sõbrad Vene NFSV-st, teistest liiduvabariikidest ja aitasid taastada ja ülesehitada linna. Tulid masinad, tehnika, ja sõjahaavad kadusid. Sõprus — see pole mitte ainult sõna vaid ta on ellu juurutatud praktika.

Veel viimased autogrammide, vastastikused aadresside vahetamine, küllakutsumised, käepigistused ja külalised lahkusid TPI-st.

«Sõprus on tugevam pommi-dest», lausuti lahkumisel.

M. MARTINSON

REVOLUTSIONILIST KUUBAT ESIN-
DAS SÕPRUSNÄDALAL ARNANDO PE-
RES. PILDISTAMISE HETKEL VAHE-
TAS TA AADRESSI MEIE TEISE KURS-
SUSE KEEMIKU DOREL LAIGNAGA.

LENINGRADI TEHNOLOOGILISE
INSTITUUDI ÜLIÕPILASED KIN-
KISID SÕPRUSNÄDALA KOR-
RALDAILE «VASKRATSANIKU»

Kui sa tunned huvi
žurnalistika vastu,

siis astu kindlasti «Noorte Hääle»
juures asutatavasse korresponden-
tide ringi.

Registreeri end komsomollikomitees.

Rohkem tähelepanu lihtsale,

Allakirjutatu on aastate jooksul vähemalt kolmel korral olnud mingis komisjonis, mis on uurinud instituudi seinatahvlite olukorda. Igal korral on informeeritud ka instituudi juhtkonda sellest, et meie tahvlite olukord on üldiselt lubamatult halb. Ometi pole olukord sugugi paranenud, vaid vastupidi — on kohati koguni halvenenud. Käesolev sõnavõtt ei sea endale eesmärgiks vastata küsimusele — miks on see nii — vaid see tahab olla ainult järjekordseks signaaliks.

Peaaegu igal loengul ja igas harjutustunnis kasutame instituudis intensiivselt tahvli. Tahvli kirjutatakse valemide ja tahvelite, sinna tehakse skeeme ja jooniseid, sageli väga keerulisi. Endastmõistetavalt peab töö tahvli olema kõigiti korrektn, et see võiks olla üliõpilastele eeskujuks.

Tahvli esitatava materjali vormiline kvaliteet sõltub isiklike võimete kõrval suurel määral kriidi ja tahvi kvaliteedist. Kui enne oli sageli põhjust nuriseda kriidi üle, siis nüüd on ta kvaliteet püsinud juba pikemat aega täiesti rahuldavana. Aga tahvli? Käies läbi kõik instituudi auditooriumid, leiame tahvlielt järgmisi puudusi.

1) Ebasobiv kuju ja suurus. Võrreldes näiteks tahvleid joonestussaalis II ja auditooriumis XIX.

2) Ebasobiv konstruktsioon. Raami ääred ulatuvad tahvi tööpinna kõrgemale ning segavad töötamist joonestusvahenditega.

3) Ebasobiv pinnamaterjal. Viiner on kõige ebasobivam materjal tahvli katmiseks. Eelistada tuleb linoleumi.

4) Ebasobiv võp. Paar aastat tagasi tehti õppetöle karuteene sellega, et paljud tahvliid (muu-

kuid tähtsale õppevahendile — SEINATAHVLI

seas auditooriumis VII ning joonestussaalides I ja II) võõrati üle mingi läikiva nitrovärviga. Poleks ülearune tagantjõrgi välja selgitada selle süüdlasi. Nüüd, kirjutades tahvi vasakule poolele, hüütakse auditooriumist, et ta läigib; kirjutad paremale, hüütakse samuti, et läigib. Aga kuhugi ometi kirjutama peab! Onneks on ebasobiv võp aastate jooksul kohati juba maha kuldud jõudnud.

5) Nii mõneski suuremas auditooriumis, nagu XIV, XV, XVI j.m. puudub veel hädavajalik spetsiaalne tahvilvalgustus. Suures auditooriumis on tahvilvalgustus küll olemas, kuid see on sageli korrast ära, eriti peale pidusid.

Kõige halvemad tahvliid on auditooriumides IX, X ja XIV. Sealsetid tahvleid võib nimetada ainult poolfarikaatideks, ning peab imestama, et säärased on suvatsetud kõrgema kooli auditooriumidesse üles riputada. Alati, kui allakirjutatunule tuleb minna tundi pidama ühesse neist, hakkab teda juba eelmisel päeval rõhuma äärmiselt ebamugav tunne, mille põhjustab üksnes kõlbmatu tahvel. Ükski õige töömee ei talu halba tööriista.

Arvan, et oleme õigustatud nõudma (ma mõlten seejuures nihhasti õppejõudusid kui ka üliõpilasi), et kõige karjuvumad puudused tahvli te osas kõrvaldataks juba käesoleval semestril. Sadakonna ruutmeetri linoleumi muretsemine selleks otstarbeks ei tohiks käia instituudil üle jõu. Õige mitmes auditooriumis (näi-

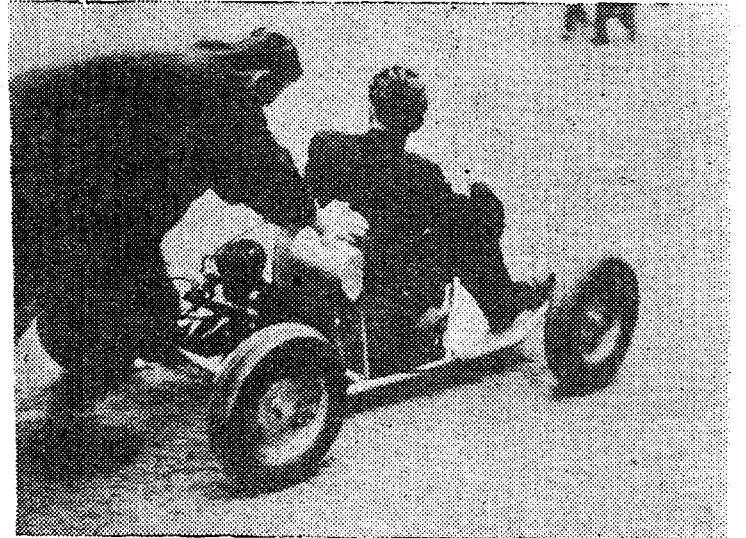
teks ka joonestussaalid II) on hädasti vajalik poodium tahvi ees. Lõpuks veel mõni sõna tahvli

kasutamise kultuurist ja traditsioonidest. Meil on kujunenud loomulikult nähteks, et õppejõul tuleb alustada oma loengut eelmise lektori poolt tahvlile jäetud materjalide kustutamisega. Seejuures tahvilapp on paksult koos kas kriidijahuga või pudruga ning, vastavalt sellele, kas toimab hirmsasti või — määrab tahvli rohkem kui puhastab. Korra majja saamiseks kulutab õppejõud mõnikord 3—5 minutit kallist tunniaega, rääkimata häirivast ebamugavuse tundest, mille säärane olukord tekitab.

Ma pole märganud, et tuhandetest üliõpilastest ükski oleks tulnud toredale mõttele — enne loengut tahvel ära puhastada ja tahvilapp ära pesta, et sellega võimaldada õppejõule õigeaegne ja tugev start tunniks. Kas poleks aeg üliõpilastele siin mingil moel märku anda? Või oleks siiski õigem oodata, et iga õppejõud ise oma tunni eelsel vaheajal käiks tahvilappi pesemas ning tahvli ära puhastaks? Õigupoolest oleks küll õigem oodata, et iga õppejõud teeks seda oma tunni lõpul, aga säärast korda on vist pisut raskem juurutada.

Arvan, et meie igapäevases töös nii karjuvalt silma torkavate nähtuste baasil tuleks hakata kujundama mõningaid väärtuslike traditsioone TPI vanade seinte vahel, et kord tulevastes uutest hoonetes asudes võiksime tunda endid seal selles osas juba mõnevõrra paremini kasvatatud inimestena.

O. RÜNK

Kui ruumi veeres KART...

Raske on endale eite kujutada XX sajandit ilma autota. Peale tema tohutu tähtsuse meie maa igapäevases elus on see suurepärane masin tihedalt seotud ka spordieluga.

Uha populaarsemaks muutuvat autosporti TPI-s esindab autosektsioon. Põhiliselt kuuluvad meil autosektsiooni MA-rühmade üliõpilased, tulevased autoinenerid. Ehkki 1962. aastast on möödunud vaevalt kolmandik, on juba läbi viidud palju ühiseid üritusi.

Hiljuti toimusid «automeeste» elus suured sündmused. Toimus MA-eriala üliõpilaste ja MA-eriala lõpetanute koostamine. Autotranspordi kateedri juhataja Soovvald ütles oma sõnavõttus: «Meid on siia kogunenud küllaltki suur hulk ja ühelt võime palju korda saata meid ootaval avaral tööpolul.»

Oma mõtteid avaldasid ka meie endised üliõpilased — praegused ettevõtete peainsenerid ja -konstruktorid. Tehti palju väärtuslike ettepanekuid edasise koostöö paremaks organiseerimiseks.

Kui sõna anti IV kursuse esinädajale, avati 7-nda auditooriumi ukseid ja müüriks veeres sisse vastavalmind 125 cm³ võidusõidauto KART. Kava aega ei tahtnud vaibuda elevus ja kiiduväljused.

KART on MA-86 kollektiivne loomng. Tema ehitamise idee tekkis rühmas juba möödunud aastal. Nii mõnegi laupäeva- ja pühapäevaõhtu veetsid rühma «targemad pead» koos, arvutades ja projekteerides tulevast võidusõiduauto. Palju tänu oleme võlgu dotsent Soovvaldile, kes jagas häid näpunäiteid konstruktiivse osa kohta ja abistas meid materjalide muretsemisel.

«Automeeste õhtul» toimus ka TPI parimate autosportlaste autasustamine. Nii said esmakordselt TPI meistrimärgi omanikeks TPI 1961. a. ühepäeva autoralli võitjad I. PEEDU ja M. LINDLA õpperühmast MA-46.

Lõbusa jalakeerutusega vahel-

dukid seltskondlikud mängud ja isetegevusetekanded. Kiirelt möödus õhtu, mis aitas luua tihedaid kontakte lõpetanute ja üliõpilaste vahel. Võeti vastu otsus, et sellise õhtu korraldamine muutub automeeste igaaastaseks traditsiooniks.

Alates 1962. aastast läks autosektsioon üle uuele kollektiivse juhtimise printsiibile. Kord kuus koguneb kokku aktiiv, kõigest MA rühmadest 2—3 üliõpilast. Ühiselt arutame tehtud tööd ja koostame paani eesolevale perioodile. Ülesanded jagame võrdsest rühmade kaupa. Meie seas ei ole ei ülemaid ega alamaid, ei «rebaseid» ega vanu tudengeid.

Rühmade MA-46 ja MA-49 üliõpilased asusid ka KART-i ehitama. Loodame juba sel kevadel korraldada MA rühmade vahelise võistluse KART-idel. Võistlus toimuks ümberistumise süsteemis ja rühma esindaks vähemalt 10 meest. MA-66 aga remondib praegu autosektsiooni mootorrattaid, et kevadel saaks laiemas mastaabis teostada mootorrattajuhtide väljaõpet.

Organiseeritavatest võistlustest on kavas 6. mail TPI 1962. a. Autosporti meistrivõistluste I etapp — nn. «juhiseid», millest võivad osa võtta kõik instituudi kollektiivi liikmed, kes omavad vähemalt amatöörautojuhi loa.

Uudse üritusena mootorratturitele on kavas 13. mail TPI mootorratturite võistlused. Need viiakse läbi Kopli pargi ja TPI esisel platsil.

Loodame, et kõik, kellel on mootorrattajuhi load, tulevad proovima oma oskust.

Võib öelda, et automeeste töö on saanud sisse õige hoo. Jääd ainult soovida, et sügiseks valmiks meie uus Autosporti kateedri laboratoorium, millega saaksime lahti senisest ruumikitsusest.

A. KREVALD

UJUMISRADADELT

17. ja 19. aprillil toimusid Vabariikliku Spordiklubi siseujulas meie instituudi teaduskondade vahelised ujumise esivõistlused.

Viie teaduskonna loodetavast 75 ujujast tulid jõudu proovima vaid 40. Nii võistles insener-majandus- ja mehaanikateaduskonnast 15 ülesantust vaid viis võitlajat. See näitab, et teaduskondade k/k ei ole spordiga kõik asjad korras. Puudub ka side sportlaste ja võistluste organiseerijate vahel.

Üldiselt peab ütleva, et tagajärjed jäid kehvade treeningutingimuste tõttu ka keskpäraseks. Kogu võistluste käigus ületati vaid üks instituudi rekord. Mehaanikateaduskonna üliõpilane Peeter Boldin ületas viis aastat Vladimir Klausso nimel püsinud saja meetri liblikujumise rekordi, saades ajaks 1.10,2. Meistritiitli võitis P. Boldin ka 100 meetri seliliujumises. Tema tulemused olid ainukesteks esimest spordijärku ületavateks tagajärjedeks. Teise järgu tagajärgi saavutati kaheteistkümnel ja kolmanda järgu tagajärgi kahekümne kaheksal korral.

Kahjuks jäid mitmesugustel põhjustel meistrivõistlustest eemale meie paremad ujujad Veiko Siimar, Anne Tippel-Laur ja Mall Nigul. Nende osavõtt oleks võistluste taset tugevasti tõstnud. Kuid Veiko Siimari Moskvas ujutud suurepärane tulemus saja meetri seliliujumises andis omapoolse paranduse ka meie rekorditabelisse.

Võistluste tehnilised tagajärjed: 100 meetrit vabalt naistele: 1. Aina Kilter (ehitus) 1.14,8, 2. Piret Sarv (ehitus) 1.22,2, 3. Tiitu Kelve (keemia-m.) 1.27,6.

100 meetrit vabalt meestele: 1. Jüri Nigul (energ.) — 1.03,8, 2. Tiit Tammemägi (ehitus) — 1.05,7, 3. Olav Toomla (energ.) — 1.07,2.

100 meetrit rinnuli naistele: 1. Helle Karu (ins.-maj.) — 1.42,7, 2. Malle Välba (keemia-m.) — 1.45,0, 3. Tiina Vihalem (keemia-m.) — 1.57,1.

100 meetrit rinnuli meestele: 1. Jüri Truusa (keemia-m.) — 1.24,0, 2. Leo Mõtus (energ.) — 1.27,0, 3. Aare Metsur (energ.) — 1.28,9.

100 meetrit liblikat naistele: 1. Aina Kilter (ehitus) — 1.37,4, 2. Anu Kask (keemia-m.) — 1.51,7, 3. Reet Põlder (ins.-maj.) — 1.53,2.

100 meetrit liblikat meestele: 1. Peeter Boldin (meh.) — 1.10,2, 2. Imand Kompus (energ.) — 1.15,4, 3. Aare Kaiv (ehitus) — 1.21,1.

100 meetrit selili naistele: 1. Piret Sarv (ehitus) — 1.30,1, 2. Tiitu Kelve (keemia-m.) — 1.39,1, Malle Välba (keemia-m.) — 1.42,3.

100 meetrit selili meestele: 1. Peeter Boldin (meh.) — 1.11,2, 2. Imand Kompus (energ.) — 1.15,8, 3. Leo Mõtus (energ.) — 1.16,4.

4x50 vabalt teateujumine naistele: 1. Keemia-mäeteaduskond 2.50,9. 4x50 vabalt meestele: 1. Energeetikateaduskond — 2.00,5. 4x50 kombineeritud teateujumine naistele: 1. Ehitusteaduskond — 2.54,6. 4x50 kombineeritud teateujumine meestele: 1. Energeetikateaduskond — 2.16,8.

Üldkokkuvõttes saavutas naisete aladel esikoha keemia-mäeteaduskond 96 punktiga. Järgnesid ehitusteaduskond 59 punkti ja insener-majandusteaduskond 49 punktiga. Meestest tuli võitjaks energeetikateaduskond 142 punktiga. Teine oli ehitusteaduskond 74 punktiga ja kolmas keemia-mäeteaduskond 50 punktiga.

Nüüd seisab instituudi koondvõistkonnal ees kõrgemate koolide spartakiaad 19.—20. mail.

F. RAUDSEPP

Kevadpäikest eluteele,
süvesoojust südamesel!

ANNE-MARI VALGEPEA

ja

REIN KUKK

ENE UNT

ja

ELMO UIBO

rühmakaaslased

Võtame kõik osa 1. mai demonstratsioonist!

Kogunemine kell 10.00 Toompeal (Kohtu t. 4).

I kursus — tule koos meiega!

ELKNÜ TPI algorganisatsiooni X konverents valis uue komitee järgmises koosseisus:

- Hillar KALA (IR-102)
- Ants ÖUN (E-62)
- Enno KEERBERG (AA-69)
- Kaljo MÜURISEPP
- Ülari KELL (AA-49)
- Ivo SOIDRA, poliitökonoomia kateedri õppejõud
- Kaarel JÖELEHT (E-61)
- Selifan GRIGORJEV (E-65)

- Heli SABOLOTNY (IM-41)
- Mare TINT (IR-62)
- Reet KRISTAL (AM-67)
- Maret RUSALEP, füüsika kateedri assistent
- Anne AAVIK (E-22)
- Heljo SUURKASK (MK-64)
- Raivo KAUBER (K-41)
- Rein LEIDEMAA (MA-49)
- Lembi RAUDEN (KS-42)
- Aarne RANDLEPP (EA-44)
- Ahto VELLAMAA (MM-41)

Võistlused autorallis

ENSV kõrgemate koolide autoralli, mis toimus 22. aprillil Tartus, oli organiseeritud EPA poolt. TPI-d esindas nel võistlustel meeskond koosseisus: J. Annus, A. Vare, J. Kartau, E. Grosstahl, I. Soll ja J. Peil. TPI meeskond võitis nii kõrgemate koolide kui ka üldarvestuses sõiduaute klassis esikoha ja koos sellega ka karika.

R. LEVET,
Autosektsiooni esimees

Sekretäriks valiti uue komitee esimesel koosolekul Kaljo Müürisepp ja sekretäri asetäitjaks Hillar Kala.

Toimetaja A. HANSEN

Орган партбюро, ректората, комитета ЛКСМЭ и профкома Таллинского политехнического института «Таллинский политехник», город Таллин.